

ikke fordres i et saadant Omfang, at Jorden og Bygningerne kommer til at staa i Misforhold til hinanden“. Mere stod der oprindelig ikke, og der kunde da være Frygt for, at dette kunde misforstaas derhen, at naar der kun var en enkelt Hovedgaard til et Majorat, kunde vedkommende Majoratbesidder slippe med at afgive mindre end en Trediedel af den Jord, han havde, for at faa sin Hovedgaard frigjort. Derfor blev der tilføjet: „Besidderen maa i paakommende Tilfælde skaffe andetseds den til Afstaaelsen nødvendige Jord, som efter Lensnævnets Skøn skal være lige saa vel egnet til Formaalet.“ Men det er altsaa kun i dette enkelte Tilfælde, hvor der til et Majorat kun hører en enkelt Gaard, og for at undgaa at tilvejebringe Misforhold mellem Jorden og Bygningerne, at vedkommende Majoratsbesidder kan faa Lov til at skaffe Jord andetsteds fra; ellers gælder den samme Regel, som tidligere var foreskrevet i Lovforslaget, da det blev oversendt fra dette høje Ting til Landstinget, at det, hvis vedkommende Godsbesidder skal afgive anden Jord end den, der hører til hans Hovedgaard, skal være Jord, han har haft Raadighed over, inden dette Lovforslag blev fremsat.

Endvidere vil jeg gerne bemærke, at § 7, sidste Punktum: „Overdragelsen sker uden Udgifter til Stempling og Tinglæsning“, forstaar jeg saaledes, at det ikke alene er Skødet fra Lenskontrollen eller Besiddelsen til Besidderen paa selve det fideikommissariske Jordegods, der udstedes uden Stempling og Tinglæsning, men ogsaa Panteobligationer, der overdrages til Staten eller fra Besiddelsen til Besidderen, maa efter min Mening være stempelfrie.

Jeg skal endnu kun nævne nogle faa af de Ændringer, der er foretagne i Landstinget. Landstinget har vedtaget, at den Vurdering, som skal lægges til Grund, skal være den Vurdering, som finder Sted i 1920, i Stedet for som foreslaaet Vurderingen i 1916. Hvis det er rigtigt, hvad en Mand, som jeg anser for kyndig paa dette Omraade, har meddelt mig, betyder dette, at Vurderingen i 1920 skal lægges til Grund i Stedet for Vurderingen af 1916, en Stigning af disse Værdier, som er meget betydelig, idet de 250 Herregaarde, som omfattes af dette Lovforslag, efter hans Mening vil være steget gennemsnitlig med ca. 100 000 Kr. hver i Løbet af disse 4 Aar; hvilket altsaa vil sige en Værdistigning paa 25 Mill. Kr., hvoraf Staten vil

faa de 5—6 Mill. Kr.; og dette vil igen betyde, at til den Jordfond, som Fideikommisbesidderne her skal betale til, vil der indgaa ikke som beregnet godt 90 Mill. Kr., men henved 100 Mill. Kr. Dette er altsaa en Ændring, som jeg naturligvis hilser med Glæde, da vi er kommet saa langt frem i Tiden, at det ikke vil betyde nogen synderlig Forsinkelse, at Vurderingen i 1920 lægges til Grund, i Særdeleshed, da alle forberedende Arbejder jo kan gøres, naar Lovforslaget er gennemført.

Ved et Ændringsforslag til § 3 har Landstinget vedtaget, at de Gaarde, som Godsejerne har faaet Lov til at nedlægge og inddrage under Hovedgaardsjorden som Belønning for Salg af Fæstegods eller Ophevelse af Hoveri, men som Godsejerne alligevel har opretholdt som Gaardbrug, og som nu efter de Regler, der nylig er vedtagne, ikke mere kan nedlægges, ikke skal medregnes ved Opgørelsen af det Areal, der skal afstaa $\frac{1}{3}$ af til Staten. Hvis man opretholdt den Regel, der tidligere var, vilde man straffe de Godsejere, som har optraadt human, for selve deres humane Optræden, og dette vilde ikke være rigtigt. Det er altsaa en Retfærdighedshandling, der øves ved den nye Bestemmelse, og jeg maa derfor anbefale den.

Ved et tredje af de Ændringsforslag, Landstinget har vedtaget, fastslaas det, at den Erstatning, der skal ydes Godsejerne for den afstaaede Jord, skal fastsættes efter, hvad en forstandig Køber maatte antages at ville give for Jorden, saafremt den tilhørte en middelstor Bondegaard. Denne Erstatning bliver efter al Sandsynlighed lavere end den Sum, Jorden vurderes til ved den kommende Vurdering i 1920, som jo vil finde Sted under en Højkonjunktur, og efter hvilken sidste det beregnes, som Godsejeren skal afstaa til Staten. Det er altsaa til nogen Skade for Godsejeren, men jeg mener dog, det er retfærdigt, thi Godsejerne har jo tjent uhyre Summer i denne Krigsperiode, og det er derfor ikke mere end rimeligt, at de nu kommer til at svare Afgift til Staten efter Højkonjunkturen uden selv at faa Erstatning for den Jord, de afgiver, efter den samme Højkonjunktur. Det kan de efter Forholdene i Virkeligheden meget godt være tjente med. Der er ingen Uret i dette, og jeg kan derfor anbefale disse Ændringer, som er foretagne af Landstinget, og som indeholder de væsentlige Forbedringer af Lovforslaget, som jeg sigtede til, da jeg i mine indledende